

**TEVÉKENYSÉGI
JELENTÉS
2019**

1406 Budapest, Pf. 7.

www.cesci-net.eu

cesci@cesci-net.eu

A CESCO rövid bemutatkozása

A Határon Átnyúló Kezdeményezések Közép-európai Segítő Szolgálata (CESCI) 2009-ben jött létre azzal a céllal, hogy a határ menti együttműködések elterjedését és megerősödését - a francia Mission Opérationnelle Transfrontalière (MOT) mintájára - segítse a magyar határok mentén, valamint egész Közép- és Délkelet-Európában.

A CESCO magánjogi közhasznú egyesületként a határ menti együttműködésekhez kapcsolódóan az alábbi tevékenységeket végzi:

 <p>kutatásokat folytat a határmentiség témájában és konkrét határtérségekben;</p>	 <p>segíti a határ menti projektfejlesztést;</p>
 <p>integrált területi stratégiákat készít és részt vesz a határon átnyúló programozásban;</p>	 <p>segíti a határ menti intézményfejlesztést;</p>
 <p>szakpolitikai háttéranyagokat készít uniós és hazai szinten a határ menti fejlesztések témakörében, és részt vesz a kapcsolódó konzultációkban, szakpolitikai vitákban;</p>	 <p>segíti a helyi szereplők felkészültségét, ismeretek átadásával.</p>

A CESCO célkitűzései

A CESCO legfőbb céljai:

- a magyar határok mentén, valamint Közép- és Délkelet-Európa többi államában a határon átnyúló együttműködések szakmai támogatása;
- az eurorégiók, ETT-k és a határ menti együttműködésekben részt vevő helyi és regionális hatóságok szakmai tapasztalatcseréjének javítása;
- a nyugat-európai jó példák elterjesztése;
- stratégiai együttműködés kialakítása az Unió illetékes döntéshozó és döntés-előkészítő intézményeivel és az azonos céllal létrehozott észak- és nyugat-európai hálózatokkal;
- a közép- és délkelet-európai nemzetek közötti partneri viszonyok kialakításával a térség belső kohéziójának, békéjének és a kölcsönös közeledésnek az erősítése.

A CESCO közhasznú céljai az 1997. évi CLVI. tv. alapján:

- a magyarországi nemzeti és etnikai kisebbségekkel, valamint a határon túli magyarsággal kapcsolatos tevékenység,
- euroatlanti integráció elősegítése.

Tisztségviselőink 2019-ben

Tiszteletbeli elnökünk dr. Vizi E. Szilveszter professzor, a Magyar Tudományos Akadémia korábbi elnöke.

Az egyesület elnöke dr. Tóth Tamás gazdasági agrármérnök, a Szent István Egyetem professzora.

Alelnökök:

- dr. Gál András Levente irodavezető ügyvéd, korábbi közigazgatási államtitkár
- dr. Fejes Zsuzsanna egyetemi docens, a Stratégiai-fejlesztési Iroda vezetője, Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Az egyesület elnökségének tagjai voltak 2019-ben:

- dr. Jože Gričar nyugalmazott közgazdászprofesszor (Maribori Egyetem, Szlovénia)
- Peter Kubičko önkormányzati és IT-tanácsadó (Szlovákia)
- Szabó István alelnök, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Közgyűlés

A Felügyelő Bizottság tagjai:

- Nagy Kálmán (elnök), a Zala Megyei Közgyűlés alelnöke
- Oláh István, klasztermenedzser, CybAlr klaszter
- dr. Tilki Attila, országgyűlési képviselő, az Európa Tanács magyar delegációjának tagja

Tagjaink

Egyesületünknek 48 tagja van, többségük határ menti magyar helyi vagy megyei önkormányzat. 2019 folyamán kilépett a Baranya Megyei Önkormányzat; új tagunk lett a Mura Régió ETT. Ezen kívül szakmai szervezetek, ETT-k és magánszemélyek vesznek részt a CESCO tevékenységében.

Intézményi tagjaink

○ települési önkormányzatok

● szervezetek

▨ megyei önkormányzatok

- 1 Győr-Moson-Sopron megye
- 2 Komárom-Esztergom megye
- 3 Nógrád megye
- 4 Szabolcs-Szatmár-Bereg megye
- 5 Békés megye
- 6 Bács-Kiskun megye
- 7 Baranya megye
- 8 Zala megye
- 9 Vas megye

ETT-k / Eurorégió

- ▨ Rába-Duna-Vág ETT
- ▨ Arrabona ETT
- ▨ Pons-Danubii ETT
- ▨ Ister-Granum ETT
- ▨ Sajó-Rima Eurorégió
- ▨ Sajó-Rima ETT
- ▨ Európa-kapu ETT
- ▨ Banat -Triplex Confinium ETT
- ▨ Pannon ETT
- ▨ Mura Régió ETT

Csenke
DEMOKRATIKUS ÉS NYITOTT
TÁRSADALOMÉRT POLGÁRI
TÁRSULÁS

GYŐR

TATABÁNYA

MÓRAHALOM

REGIONÁLIS
TUDOMÁNYI
TÁRSASÁG
Szabadka

PÁLFI ISTVÁN
RÉGIÓFEJLESZTÉSI
ALAPÍTVÁNY
Berettyóújfalu

NYÍRADONY

PÜSPÖKLADÁNY

MÁTÉSZALKA

FEHÉRGYARMAT

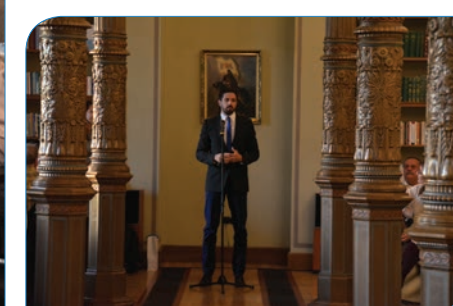
CESCI 10 – Happy Border to You!

Egyesületünk 2019-ben töltötte be 10. évét, amit nagyszabású nemzetközi rendezvénnyel ünnepeltünk április 25–26-án, Budapesten. A Magyar Tudományos Akadémia épületében megrendezett, több mint 150 résztvevőt vonzó konferencia közönségét Karl-Heinz Lambertz, a Régiók Bizottsága elnöke, dr. Völner Pál az Igazságügyi Minisztérium parlamenti államtitkára és dr. Tóth Tamás, a CESCI elnöke köszöntötte. A díszelőadásokat Karen Maguire (OECD) a Helyi Foglalkoztatási, Képzési és Társadalmi Innovációs Főosztály (LEED Program) operatív igazgatója, Andreas Faludi, a Delfti Műszaki Egyetem professzora, az európai tervezéspolitiká egyik alapító atyja, Jean Peyrony, testvérszervezetünk, a francia Mission Opérationnelle Transfrontalière főigazgatója, Martín Guillermo Ramírez, az Európai Határrégiók Egyesületének (AEBR) főtitkára, valamint Alfonso Zardi, az Európa Tanács Demokrácia, Intézményfejlesztési és Kormányzási Osztályának korábbi osztályvezetője tartotta. A szakmai program keretében a CESCI tevékenységi területeinek megfelelően 6 panelre került sor, amelyeken a határtani kutatások, a határon átnyúló tervezés, a határon átnyúló kormányzás, az integrált fejlesztés, a kapcsolódó szakpolitika alakítása, valamint az érzékenyítés és tájékoztatás jeles szakértői (összesen 22-en) tartottak előadást és vettek részt a közönség aktív részvételével lebonyolított vitában. A kétnapos konferencia szakmai tartalmát több résztvevő is példa nélküliesen tartalmasnak és izgalmasnak ítélte. A rendezvény zárszavát dr. Navracsics Tibor, az Európai Unió kultúráért, oktatásért, ifjúságpolitikáért és sportért felelős biztosa mondta, aki a 2010-es évek elején közigazgatási és igazságügyi miniszterként tanúja és támogatója volt a CESCI indulásának.

Az első nap estjén az MTA festői termeiben kulturális programmal egybekötött díszvacsorára került sor. A Corvinus Néptáncgyűttes nagy sikerű műsora előtt Magyar Levente, a Külgazdasági és Külügyminisztérium parlamenti államtitkára mondott köszöntőt, majd Hüse-Nyerges Enikő, a CESCI munkatársa mutatta be néptáncsoportjukat, és beszélt a műsorról.

A konferencia időpontjára időzítve több szakmai és tudományos kiadványt is megjelentettünk, az egyesület elmúlt 10 évét pedig a Happy Border to You című füzetben foglaltuk össze.

A rendezvény méltó megünneplése volt az első 10 év alatt elvégzett munkának, szakmai színvonalát pedig azok a kiváló előadók biztosították, akikkel ez alatt az évtized alatt sikerült szoros partneri kapcsolatot kiépíteni. Munkatársaink számára komoly kihívást jelentett egy ekkora rendezvény megszervezése, de a siker jelzi, hogy a szervezet valóban megérett a nemzetközi jelenlétre.

Mozaikok a szervezet életéből

Közgyűlésünket 2019-ben május 29-én tartottuk, amelyen a megjelent tagok elfogadták az egyesület, az elnökség, a felügyelő bizottság és a két partnerszervezet (CESCI Balkans, CESCI Carpathia) éves jelentését, a 2019-es munka- és pénzügyi tervet, valamint döntöttek egy új tag felvételéről, illetve tudomásul vették egy tag kilépését. A közgyűlés hozzájárult, hogy az egyesület rövidített nevét egy esetlegesen létrehozandó kutatóintézet is használhassa.

A Felügyelő Bizottság május 14-én és november 26-án tartotta üléseit. Előbbi alkalommal a közgyűlés elé kerülő előterjesztéseket véleményezte, valamint jóváhagyta saját éves jelentését; utóbbin pedig a szerződésállományt és a számlákat ellenőrizte.

2019-ben negyedévente jelentettük meg egyesületi hírlevelünket magyar és angol nyelven, valamint tagi hírlevelünket, magyarul. Tagjaink honlapjainak angol nyelvű változatához 2018 óta járulunk hozzá fordítási segítséggel. 2019-ben a Bács-Kiskun és a Győr-Moson-Sopron megyei honlapokhoz nyújtottunk ilyen támogatást.

2019-ben munkatársaink voltak:

- BENCZI Melinda: tervező-elemző, projektmenedzser, politológus
- DUBNICZKI Kitti: stratégiai tervező, tájépítész
- GANGL Éva: stratégiai tervező, geográfus, GIS-elemző
- GYELNÍK Teodor: tudományos főmunkatárs, politológus
- HESZ Roland: stratégiai tervező, geográfus
- HÜSE-NYERGES Enikő: projektmenedzser és stratégiai tervező, közgazdász
- Dr. JANKAI Norbert: jogi főtanácsadó, jogász, MBA
- JÁNOSI Viktória junior térinformatikus, geográfus
- JASCHITZ Mátyás: tervezési igazgató, geográfus
- OCSKAY Gyula: főtítkárs, politikai filozófus, közgazdász
- ROMÁN Éva: irodai asszisztens
- VAS Annamária: irodavezető, közgazdász, humánerőforrás-menedzser

Munkánkat az év folyamán 7 ösztöndíjas segítette.

Folyamatosan törekszünk a munkaszervezet szakmaiságának erősítésére. Két munkatársunk (Benczi Melinda és Ocskay Gyula) doktori tanulmányait támogattuk az elmúlt évben, három munkatársunk (Dubniczki Kitti, Gangl Éva és Jánosi Viktória) pedig a geoinformatika területén végzett tanfolyamokat. Emellett támogatjuk a munkatársak nyelvtanulását is.

2019-ben két alkalommal rendeztünk ún. „CESCI Light” estétet, amelyekkel a célunk a munkatársak tudáshorizontjának bővítése. Oláh István (felügyelő bizottságunk tagja) a digitális átalakulás legfrissebb fejleményeiről, Farkas György, az ELTE tanára pedig a demográfiai folyamatokról tartott előadást. Minden ilyen rendezvényünk nyitott tagjaink számára is.

Május 22-én tartotta éves közgyűlését partnerszervezetünk, a CESCI Carpathia, amelyen az egyesületet a főtítkárs képviselte.

Igyekeztünk erősíteni kapcsolatainkat a hazánkba akkreditált nagykövekkel is. Március 5-én öccellenciája Robert Kokalj, a Szlovén Köztársaság nagykövete tett munkatársaival közösen látogatást irodánkban, mi pedig Szlovénia nemzeti ünnepe alkalmából tettük tiszteletünket a nagyköveti fogadáson, június 12-én.

José Osete-tel a Francia-Magyar Kezdeményezések Egyesületének igazgatójával április 23-án bemutatkozó látogatást tettünk öccellenciája Mme Pascale Andréaninál, akivel több közös rendezvényről is megbeszélést folytattunk. Ennek köszönhető, hogy nagykövet asszony nyitotta meg a 'Nagyvárad-i folyamat' keretében 2019-ben Debrecenben megrendezett műhelyünket. Jelen voltunk a Francia Köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából rendezett fogadáson is, július 16-án.

Június 13-án tisztelői körében köszöntöttük korábbi elnökünket, dr. Kocziszky György professzort, 70. születésnapja alkalmából. Egy írással hozzájárultunk a jubileumi tanulmánykötethez is.

Évesteljesítménytúránkat ezúttal a Börzsönyben tettük meg, január 29-én, zord téli viszonyok közepette.

Társadalmi felelősségvállalás

Bár az egyesület eleve alapvetően közhasznú feladatokat lát el, az alapszabályában lefektetett területeken, 2019-től több irányban is erősítettük a társadalmi felelősségvállalási tevékenységünket.

Júniustól kezdve korrepetálásokat tartottunk általános iskolás korú gyermekek számára a Máltai Szeretetszolgálat által a XIV. kerületben működtetett, Befogadás Háza Zuglói Családok Átmeneti Otthonában. A szintén a kerületben található, a Budapesti Módszertani Szociális Központ és Intézményei (BMSZKI) keretén belül működő családok átmeneti otthonának pedig kifestettük a közösségi helyiségét, és bútorokat is beszereztünk a felszereléshez.

A Csereháton fontos szociális szerepet ellátó Szép Cserehát Szociális Szövetkezet bentlakásos taborát 800 ezer forinttal támogattuk, amelyből emeletes ágyakat vásároltak.

A munkaszervezetben belül a folyamatokat zöldítő munkacsoportot hoztunk létre, amelynek javaslatai alapján továbbfejlesztettük a hulladékgazdálkodásunkat, részt vettünk a műanyagmentes július, valamint a *Bringázz a munkába!* kampányokban. Utóbbi keretében 5 munkatársunk összesen több mint 900 km-t teljesített két keréken.

A CESCI tevékenységei 2019-ben

- Tudományos kutatás
- Stratégiai tervezés, programozás
- Tudástranszfer, kapacitásépítés
- Intézményfejlesztés
- Szakpolitikai hozzájárulás
- Projektfejlesztés

Határtani KUTATÁSOK, tudományos tevékenységek

Egyesületünk a kezdetektől aktívan vesz részt a határmentiséggel kapcsolatos kutatásokban, és törekszik szakmai tevékenységének a tudományos megalapozottságát erősíteni. Ennek keretében egyrészt részt veszünk tudományos konferenciákon, műhelyeken, és magunk is szervezünk ilyen rendezvényeket (a CESCO 10. születésnap konferenciáján is külön panelt szenteltünk a témának). Másrészt a nemzetközi tudományos diskurzusban is igyekszünk jelen lenni saját kiadványokkal. Szívesen kapcsolódunk be a határtan területén formálódó kutatói csoportok munkájába is.

Tudományos rendezvények

A CESCO az évfordulós rendezvényen kívül további tudományos konferenciát nem rendezett, de munkatársaink részt vettek több ilyen rendezvényen is.

A határ nélküli Európa válsága – Castle Talks on Cross-Border Cooperation (Strasbourg, március 18–19.)

A Strasbourgi Egyetem az Erasmus+ program támogatásával rendezte meg soron következő tudományos szemináriumát, ezúttal a határ menti együttműködést nehezítő jelenségekről. Egyesületünk részéről Ocskay Gyula főtájtár tartott előadást 'New borders, new fences. Is it a crisis of the Schengen system?' címmel, és részt vett a témával kapcsolatos kerekasztal-beszélgetésben is.

A területi társulások létrehozásának és működésének pozitív hatása a gazdasági fejlődésre az Európai Unióban és annak külső határán (Makkosjányosi, szeptember 20.)

A Tisza ETT a PADEA Alapítvány támogatásával jelentette meg azt az ukrán nyelvű tanulmánykötetet, amely az európai területi társulások ukrán tagokkal történő létrehozásának jogi feltételeit vizsgálta. A kötet (amelynek első fejezetét dr. Jankai Norbert és Ocskay Gyula kollégáink írták) bemutatójára egy népes konferencia keretében került sor a Beregszász melletti Makkosjányosiban, magyar és ukrán minisztériumi tisztségviselők, megyei előljárók, valamint az Európa Tanács szakértőjének jelenlétében. A kötet szakmai tartalmát a szerzők, a CESCO-n kívül az Ukrán Tudományos Akadémia Közgazdasági és Jogi Intézetének és az Ungvári Egyetem Jogi Karának munkatársai ismertették. A három intézmény között stratégiai együttműködés kialakítása kezdődött meg a konferenciát követően.

Makkosjányosi, 2019. szeptember 20.

Az EU-Ukrajna Társulási Megállapodás: következmények a szlovák-ukrán határon átnyúló együttműködésre nézve. A Keleti Partnerség 10 éve: eredmények és jövőbeli tervek (Eperjes, október 22–23.)

A Szlovák Külpolitikai Egyesület (SPPA) Kutatói Központja, valamint az Eperjesi Egyetem Politikatudományi Intézete az EU Keleti Partnerségének 10 éves évfordulója alkalmából szervezett kétnapos nemzetközi konferenciát az eperjesi evangélikus kollégium épületében, Ukrajna uniós közeledésére fókuszálva. Egyesületünk részéről a főtájtár mutatta be a magyar-ukrán határ menti együttműködés fejlődését az utóbbi évek során.

A 2020 utáni Európai Területi Együttműködés európai, szerb, bolgár és skandináv perspektívái (Belgrád, október 31.)

A Svédország-Norvégia INTERREG program támogatásával szervezett háromnapos tanulmányutat a szerb-bolgár határtérségbe az AEBR Balkans és a CESCO Balkans a program által érintett szakértők számára. A tanulmányút keretében a belgrádi városháza tanácstermében rendeztek egy szemináriumot is az európai területi együttműködés jövőjéről. Ennek keretében főtájtárunk az európai területi társulást mint határon átnyúló kormányzási eszközt mutatta be, Erős Ervin, a CESCO Balkans igazgatója pedig az integrált határon átnyúló tervezésről beszélt.

További tudományos rendezvények, amelyeken részt vettünk

Időpont	Helyszín	Rendezvény megnevezése
2019. február 6-7.	Flensburg (DK)	National Minorities in Regional Development című tudományos műhely, a European Centre for Minority Issues (ECMI) szervezésében
2019. február 20.	Budapest	Cityregion governance and suburbanization - nemzetközi szeminárium a Magyar Urbanisztikai Társaság szervezésében
2019. február 27.	Budapest	Okos városok és területi statisztika konferencia a Központi Statisztikai Hivatal szervezésében
2019. március 19.	Budapest	AgriGo4Cities: Részvétalapú városi mezőgazdaság a befogadó városokért konferencia
2019. június 12.	Miskolc	Tudományos ülés Kocziszky György professzor 70. születésnapjának alkalmából
2019. szeptember 27.	Budapest	II. Francia-Magyar Tudományos Kutatói Fórum
2019. november 7-8.	Budapest	Miracle or necessary? A conference on the 30th anniversary of the fall of the Berlin Wall
2019. november 8.	Miskolc	I. Interdiszciplináris konferencia a Kárpát-medencei magyarság társadalmi és gazdasági helyzetéről
2019. november 28.	Budapest	Different perspectives – common interests (College of Visegrad+)

Részvétel tudományos projektekben

Az egyesület 2019-ben nem vett részt tudományos projektek megvalósításában. Ugyanakkor két ilyen projekt tervezésébe, előkészítésébe is aktívan kapcsolódtunk be.

A COST elnevezésű tudományos hálózati projekt benyújtását a Dél-Dániai Egyetem kezdeményezte. Az őszi benyújtásig több alkalommal dolgoztuk bele javaslatainkat a készülő pályázatba.

Birte Wassenberg, a Strasbourgi Egyetem jelenkori történelem professzora az Erasmus+ program Jean Monnet alprogramja keretében kezdeményezte egy, a határrezsimek, valamint a lakosság határral kapcsolatos észleleteinek változását kutató hálózat létrehozását. Ebbe a pályázatba is bekapcsolódtunk.

A tevékenységi jelentés időpontjában már tudható, hogy az utóbbi pályázat sikeresen szerepelt a kiíráson, az előbbi viszont nem választották ki támogatásra.

Tudományos kiadványok, publikációk

Az egyesület munkatársai 2019-ben kiterjedt tudományos tevékenységet folytattak, és a CЕСSI-nek több kiadványa is megjelent, főként a 10 éves születésnap rendezvényre időzítve.

Cross-Border Review 2019

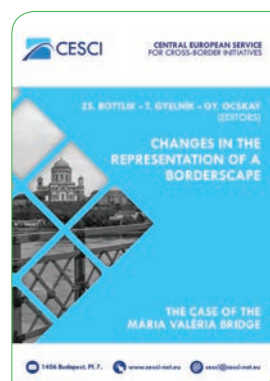
Az egyesület minden évben megjelenteti évkönyvét, amelyet neves nemzetközi szerkesztők állítanak össze a világ minden tájáról beküldött publikációkból. A James W. Scott (Karélia Intézet) által főszerkesztett kiadvány 2019-es számában olyan világszerte ismert szerzők írásai jelentek meg, mint Victor Konrad, Jussi Laine és Anna Casaglia.

Changes in the Representation of a Borderscape. The Case of the Mária Valéria Bridge

A CЕСSI által felkért szakértők 2014–2015-ben végeztek átfogó kutatást az Esztergomot és Párkányt összekötő Mária Valéria híd hatásaival kapcsolatban. A korábban online formában publikált kiadvány átdolgozott verzióban jelent meg 2019 elején, nyomtatásban. A kötet tanulmányai a híd 2001-es átadásának a határtérségben élők életére, mentális térképére, térbeli viselkedésére gyakorolt hatását elemzik, különböző nézőpontokból. A kötetben vendégszerzők írásain kívül Gyelnik Teodor és Jaschitz Mátyás tanulmányai is megtalálhatóak, az előszót Ocskay Gyula írta.

Lectures on Cross-Border Governance

Egyesületünk a KÖFOP és a VEKOP programok támogatásával 2017–2018-ban rendezett műhelysorozatot a határon átnyúló kormányzás témakörében, amelyen a téma nemzetközi szakértői tartottak előadásokat: Katy Hayward, a Queen's University (Belfast) tanára, Olivier Kramsch a nijmegeni Radboud Egyetem tanára, David Newman a Ben Gurion Egyetem, Anssi Paasi az Oului Egyetem professzora, Jean Peyrony, a MOT igazgatója, James W. Scott a finnországi Karélia Intézet kutatója. Az előadásokat 2018 folyamán rendeztük sajtó alá. A kötet 2019 elején jelent meg, kollégánk, Gyelnik Teodor tudományos főmunkatárs szerkesztésében és előszavával.

A CЕСSI munkatársainak publikációi (2019)

Balogh P., Gyelnik T. [2019] Hungarian and Slovak national narratives with a focus on the shared boundary. In Bottlik, Zs., Gyelnik, T., Ocskay, Gy. (eds) Changes in the representation of a borderscape. The case of the Mária Valéria Bridge. Central European Service for Cross-Border Initiatives. Budapest, 65–86. [printed version]

Gyelnik, T. (2019a) Introduction. The parallax of borders. In Gyelnik, T. et al: Lectures on Cross-Border Governance. Central European Service for Cross-Border Initiatives. Budapest, 1–10.

Gyelnik, T. (2019b) The Poverty of Territorialism: a Neo-Medieval View of Europe and European Planning (book review). In Scott, W. J. (ed.) Cross-Border Review 2019. Central European Service for Cross-Border Initiatives. Budapest, 171–178.

Gyelnik, T. [2019] Opening of borders, reconstruction of a Bridge: positive aspects and polymorph multivalent phantom limitations in the region of Štúrovo and Esztergom. In Bottlik, Zs., Gyelnik, T., Ocskay, Gy. (eds) Changes in the representation of a borderscape. The case of the Mária Valéria Bridge. Central European Service for Cross-Border Initiatives. Budapest, 43–63. [printed version]

Hesz, R., Jozskin, B. (2019) The Emergence of Twin Cities in the De-Bordering European Urban Space. Potentials and Obstacles to Functional Integration in the Case of Komárom–Komárno. In Jarosław Jańczak (ed.) Old Borders – New Challenges, New Borders – Old Challenges. De-Bordering and Re-Bordering in Contemporary Europe. Logos Verlag. Berlin, 125–153.

Jaschitz, M. [2019] (Re)birth of a twin city. Hinterland analysis in the region of Esztergom–Štúrovo. In Bottlik, Zs., Gyelnik, T., Ocskay, Gy. (eds) Changes in the representation of a borderscape. The case of the Mária Valéria Bridge. Central European Service for Cross-Border Initiatives. Budapest, 109–128. [printed version]

Ocskay, Gy. (2019a) A határok reneszánsza – avagy válságban a schengeni rendszer? In Sebestyenné Szép, T., Nagy Z. (szerk.) Ember – tér – idő. Tanulmányok Kocziszky György tiszteletére. A Miskolci Egyetem Gazdaságtudományi Karának jubileumi tanulmánykötete. Miskolci Egyetem. Miskolc, 171–177.

Ocskay, Gy. (2019b) Introduction: How to assess territorial impacts through the representation of a borderscape. In Bottlik, Zs., Gyelnik, T., Ocskay, Gy. (eds) Changes in the representation of a borderscape. The case of the Mária Valéria Bridge. Central European Service for Cross-Border Initiatives. Budapest, 5–15. [printed version]

Ocskay, Gy. (2019c) 25 Years of European Territorial Cooperation. A Panorama. Eduardo Medeiros (ed) (2018): European Territorial Cooperation. Theoretical and Empirical Approaches to the Process and Impacts of Cross-Border and Transnational Cooperation in Europe. Springer. Cham (book review). In Scott, W. J. (ed.) Cross-Border Review 2019. Central European Service for Cross-Border Initiatives. Budapest, 179–186.

Ocskay, Gy., Jankai, N., Usztyimenko, B.A., Lazur, J.V., Szancsenko, A.E., Fetyko, J.I., Jacenko, Sz. Sz. (2019) Instytucijno-pravovij ucsasztyi Ukraini v evropejszkih ob'ednannjah teritorialnoho szpivrobisztnyisztva. Tisza Korlátolt Felelősségű Európai Területi Társulás. Ungvár.

Hüse-Nyerges Enikő és Gangl Éva a *Tér és Társadalom* számára küldött be tanulmányt, *A mentés határon átnyúló integrációjában rejlő potenciálok Magyarországon* címmel. A legrangosabb hazai regionális tudományi folyóirat befogadta az írásművet. A tanulmány megjelenése 2020-ban várható.

A Birte Wassenberg, Bernard Reitel és Jean Peyrony által szerkesztett, a határ menti együttműködéssel kapcsolatos első kritikai szótár munkálatai 2019-ben tovább folytak. A CЕСSI munkatársai 17 szócikket készítettek el, ezek több körös redakción mentek keresztül 2019-ben, valamint mi is értékeltünk más szerzők által készített szócikkeket. A kötet megjelenése 2020-ban várható.

Határon átnyúló TERVEZÉS

A CESCİ alapítása óta kiterjedt tervezési tevékenységet folytat, amelynek eredményeit az uniós programok készítése során is kamatoztatja. 2019 folyamán a korábbiaknál is szerteágazóbb tervezési portfólióval dolgoztunk.

Települési szintű tervek készítése

Esztergomi fejlesztési koncepció

Immár harmadik alkalommal készítettünk fejlesztési koncepciót Esztergom városára vonatkozóan. A 2019-es koncepciót újra közhasznú feladataink keretében állítottuk össze, a javasolt beavatkozások körét kiterjedt interjúzással, egy közel 1500 középiskolás diákot elérő kérdőíves felméréssel és egy átfogó projektadatbázis összeállításával támasztottuk alá.

Középvárosi koncepciók

A Hétfa Kutatóintézet Kft. meghívására az év végén kapcsolódtunk be két határ menti magyarországi város, Sátoraljaújhely és Esztergom fejlesztési koncepciójának kidolgozásába. A két dokumentum a magyar középvárosok fejlesztését célzó tervezett program PILOT-jaként készült el 2019 végén, 2020 elején.

Határon túli magyarlakta városok fejlesztési koncepciói

A Külgazdasági és Külügyminisztériummal együttműködésben dolgoztunk ki koncepciókat olyan határon túli városokban magyarországi támogatással megvalósítandó fejlesztésekhez, amelyekben jelentős magyar közösség él. A koncepciók kidolgozása 2017-ben kezdődött. 2019-ben a szlovákiai Komárom, a szlovéniai Lendva, a romániai Nagyszalonta és az ukrainai Beregszász koncepcióját kellett átdolgoznunk, aktualizálnunk. Újra készült ilyen dokumentum a romániai Szatmárnémeti és Marosvásárhely városokra, és megkezdjük a romániai Nagyváradot érintő fejlesztési elképzelések összegzését is. Hasonló dokumentumot készítettünk négy székelyföldi településre vonatkozóan is, szintén a KKM irányában.

Észak-Partiumi gazdaságfejlesztési terv

2019-ben a romániai székelyű Pro Economica Alapítvány megbízásából a CESCİ készítette el az ún. Észak-Partiumi gazdaságfejlesztési tervet, amely három romániai megye (Szatmár, Bihar, Szilágy) területén segítené a gazdaságfejlesztést.

A Rába-Duna-Vág ETT fejlesztési stratégiájának aktualizálása

Egyesületünk kapott megbízást a Rába-Duna-Vág ETT 2014-2015-ben a CESCİ által kidolgozott fejlesztési stratégiájának aktualizálására, az új uniós költségvetési ciklus küszöbén.

A vízhez kapcsolódó kulturális örökség valorizációját célzó projekt az Ister-Granum ETT-nél

Az Ister-Granum ETT 6 további partnerrel közösen, az INTERREG EUROPE program támogatásával valósítja meg azt a projektet, amely az ökoszisztéma védelmére alapozott fejlesztéseket készít elő a vízhez kapcsolódó kulturális örökség hasznosítására. A WAVE című projekt keretében minden partnernek elsőként a témához kapcsolódó helyzetértékelést kell elvégeznie, amelyre a CESCİ kapott alvállalkozói megbízást. A munkát decemberben kezdtük meg, egy tervezési template összeállításával.

Regionális szintű tervek készítése

Az V/c helsinki folyosó bővítését segítő tervezés

A magyar és a horvát kormány tervei szerint a közeljövőben befejeződik az V/c helsinki folyosó két országra jutó szakaszának építése, Mohács és Eszék között. Annak érdekében, hogy a tervezett infrastrukturális beruházásnak látható gazdasági és társadalmi hatásai is legyenek a demográfiai szempontból kiürülőben lévő térségben, a KKM a CESCİ-t bízta meg egy átfogó vizsgálat elvégzésével. A stratégiai dokumentumot a határ mindkét oldaláról bevont szakértők segítségével dolgoztuk ki.

Tervezéshez kapcsolódó szakmai feladatok

A 2021-2027-es tervezési időszakhoz kapcsolódóan felülvizsgálatra került az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK), amelyet kollégáink is véleményeztek, külön hangsúlyt helyezve a határmentiségre. Ugyancsak véleményeztük a megyei szintű rendezési tervekkel kapcsolatban a Team Pannon mérnöki iroda által készített szakmai javaslatot.

Digitalizáltuk Szerbia és a Boszniai Szerb Köztársaság településállományát, ami egyedülálló adatbázis. Az előbbi sikerrel értékesítettük is egy német megrendelő számára.

Programozáshoz kapcsolódó feladatok

Határon átnyúló programok félidei értékelése

2018 második felében kezdtünk hozzá közhasznú szolgáltatásként négy, Magyarország által irányított határon átnyúló program félidei értékeléséhez. A Szlovákia-Magyarország INTERREG V-A együttműködési program értékelésével 2019 áprilisában végeztünk. Ezt követően májusban tudtuk lezárni a Magyarország-Horvátország INTERREG V-A, júniusban a Magyarország-Szerbia INTERREG-IPA CBC program értékelését. A Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna ENI CBC program jelentős késéssel indult el, így itt a többi értékeléshez képest később, augusztusban tudunk egy vázlatos értékelést nyújtani, ezért a munka lezárása átcúszott 2020-ra.

A négy dokumentumot azonos módszertan alapján dolgoztuk ki, a programok hatékonyságát, eredményességét és már beazonosítható, valamint előre jelezhető hatásait elemezve. Külön mérési módszerrel értékeltük a támogatásra kiválasztott projektek határon átnyúló jellegét.

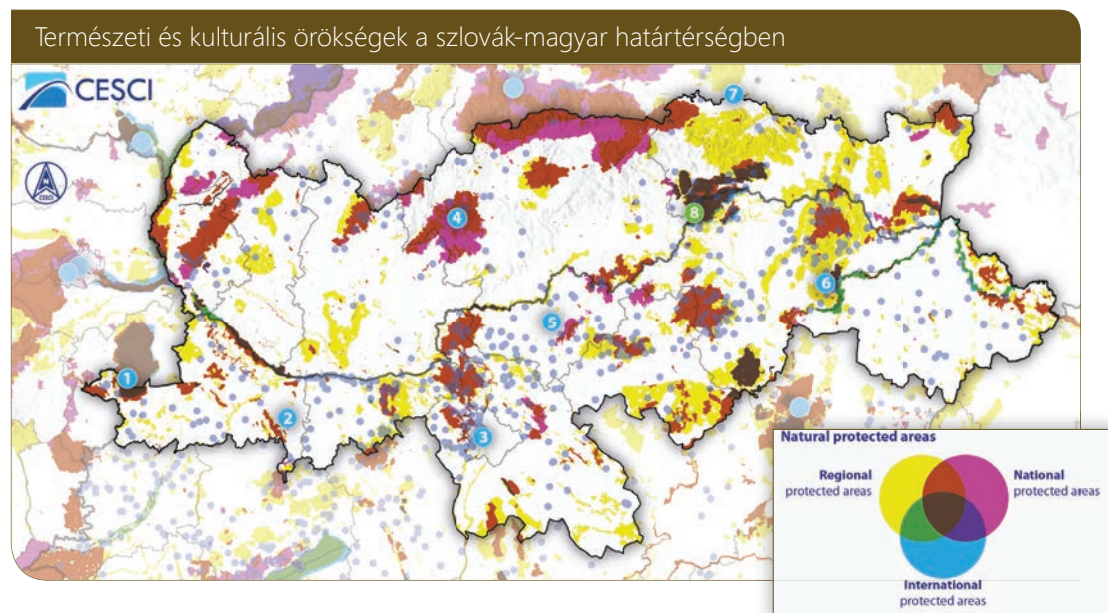
A 2021-2027 közötti határon átnyúló programok regionális elemzése

Az év második felében, szintén közhasznú szolgáltatásként kezdtünk hozzá három határon átnyúló program (magyar-szlovák INTERREG, magyar-szerb INTERREG IPA CBC, valamint a négy országot érintő NDICI, később NEXT névre hallgató szomszédsági program) előkészítéséhez. A feladat mindhárom esetben a programstratégiát előkészítő területi elemzés (regionális analízis) kidolgozása volt: statisztikai adatok gyűjtése és elemzése, geoinformatikai feldolgozása; a helyi és regionális szereplők bevonásával műhelyek szervezése; széles körű kérdőívzés.

A magyar-szlovák program esetében egy rövid elemzési háttér készült, és a fókusz a kérdőívzésben és a workshopokon részt vevő szereplők tematikus preferenciáira helyeztük. Az általuk javasolt tématerületek közül a programozási bizottság novemberben választott ki 3+2 tématerületet, amelyekre részletes elemzést készítettünk.

A magyar-szerb program esetében hasonló módszerrel kezdtük meg a munkát, amelynek eredményeit a programozó bizottság novemberi belgrádi ülésén nem fogadta el, és a tervezési folyamat újraindítását rendelte el.

A négyországos program elemzési munkáinak megkezdése 2020 elejére csúszott.

A Duna transznacionális program regionális analízise

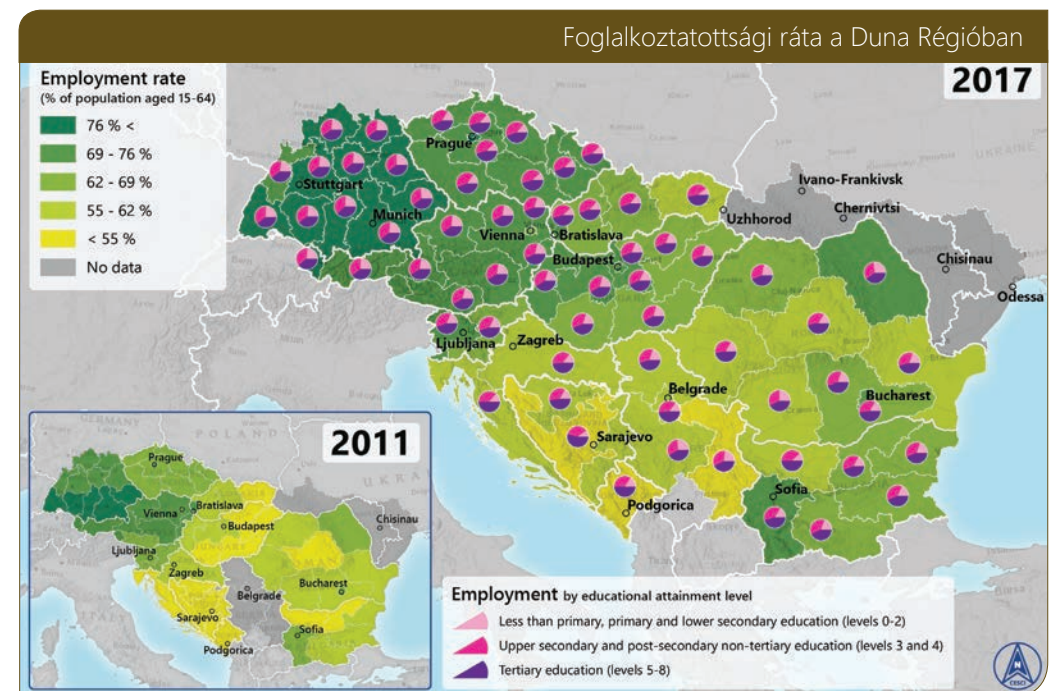
Közhasznú feladataink keretében kezdtünk hozzá februárban a Duna Régiót lefedő, 14 országot érintő transznacionális program regionális analízisének kidolgozásához. A jelentős erőforrásokat igénylő feladat egy átfogó statisztikai adatbázis fejlesztésével kezdődött, felhasználva az elérhető nemzeti statisztikai adatokat, az egyes témákhoz kapcsolódó szakirodalmat, valamint a tagországoktól külön begyűjtött információkat. Az adatbázis segítségével készültek el a gazdagon illusztrált elemzési fejezetek, amelyeket több körben validáltunk, a tagországok szakembereinek bevonásával. A tervezés kapcsán meghívott előadóként részt vettünk több szakmai rendezvényen is, és támogattuk az Irányító Hatóság előadásait, a háttéranyagok előkészítésével. Aktív szerepet játszottunk a tervezési műhelyek során is.

Határvárosok fejlesztési programja

Előterjesztést készítettünk a KKM és a következő uniós költségvetési időszak Partnerségi Megállapodását és operatív programjait előkészítő Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) szakértői felé, hogy az EU-s városspolitikai dokumentumok és rendeletervezetek szellemiségének és a 2019-es országjelentés ajánlásainak megfelelően, valamint az adminisztratív határoknak a magyar városhálózatot kedvezőtlenül befolyásoló hatásait figyelembe véve, külön prioritásként kezelje a több mint 30 határon fekvő városunk fejlesztését. A javaslatunk kedvező fogadtatásra talált, és ennek megfelelően meghívást kaptunk a területi beavatkozásokat előkészítő tervezői munkacsoportba, és több változatban elkészítettük a javaslat szakmai megalapozását segítő dokumentumot.

Digitális Falu Program

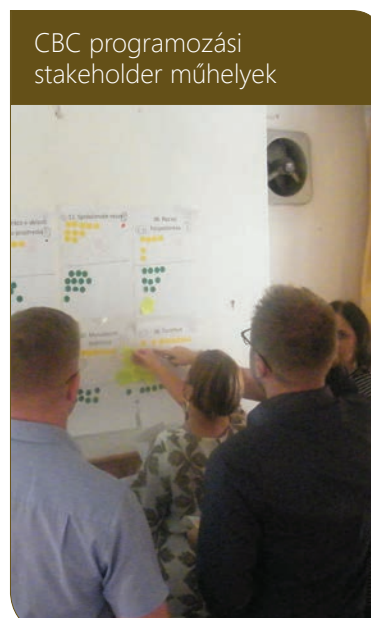
2018-ban a Digitális Jólét 2.0 Program határon átnyúló kiterjesztését célzó stratégiai koncepció kidolgozása közben szereztünk tapasztalatokat a rurális jellegű határ menti térségek digitális elmaradottságát illetően. A digitális szakadék további növekedésének csökkentése céljából készítettük el a javaslatunkat a kistelepülések ilyen irányú fejlesztésére vonatkozóan, amelynek a szerzői tulajdonjogát a KIFÜ vásárolta meg tőlünk, további felhasználás céljával.

Tervezéshez kapcsolódó szakmai feladatok

Dátum	Helyszín	Esemény
2019. április 4.	Bécs (AT)	A Duna Régió területi kihívásainak szentelt ESPON-szeminárium
2019. április 17.	Gyúgy (SK)	A szlovák-magyar INTERREG-program Monitoring Bizottságának ülése, a félidei értékelés elfogadása
2019. május 6.	Budapest	Területi alapon kiemelt beavatkozások műhely (TOP előkészítése)
2019. május 7-8.	Beuron (DE)	A Duna Transznacionális Program (2021-2027) tervezési munkacsoportjának műhelye
2019. május 21.	Noskovci (HR)	A Magyarország-Horvátország INTERREG V-A program Monitoring Bizottságának ülése
2019. június 3.	Budapest	A 2021 utáni magyar területi operatív program programozó munkacsoportjának szakértői értekezlete
2019. június 18-20.	Jászvásár (RO)	ESPON szeminárium a funkcionális térségek koncepciójának szakpolitikai alkalmazásáról
2019. június 27-28.	Bukarest (RO)	A Duna Transznacionális Program területi elemzésének bemutatása a 8. éves EUSDR Fórumon
2019. augusztus 13-14.	Nagyvárad (RO)	Az észak-partiumi gazdaságfejlesztési terv szakmai műhelye
2019. szeptember 3.	Újvidék (SR)	Magyar-szerb INTERREG IPA CBC programozási stakeholder műhely
2019. szeptember 4.	Mórahalom	Magyar-szerb INTERREG IPA CBC programozási stakeholder műhely
2019. szeptember 4.	Budapest	Magyar-szlovák INTERREG programozási stakeholder műhely
2019. szeptember 5.	Selmecbánya (SK)	Magyar-szlovák INTERREG programozási stakeholder műhely
2019. október 4.	Budapest	ESRI-konferencia
2019. november 5-6.	Budapest	A Duna Transznacionális Program (2021-2027) tervezési munkacsoportjának műhelye
2019. november 6.	Budapest	Magyar-szlovák INTERREG programozó bizottsági ülés
2019. november 7.	Belgrád (SR)	Magyar-szerb INTERREG IPA CBC programozó bizottsági ülés
2019. november 7.	Révkomárom (SK)	Tervezési műhely az RDV EGTC stratégiájának felülvizsgálatához kapcsolódóan
2019. november 13.	Bécs (AT)	A Central Europe transznacionális program stakeholder műhelye

CBC programozási stakeholder műhelyek

Határon átnyúló PROJEKTFEJLESZTÉS

Annak érdekében, hogy a tudományosan megalapozott határon átnyúló integrált stratégiák meg is valósuljanak, a kezdetektől támogatjuk határon átnyúló projektek előkészítését, fejlesztését. 2019-ben ez a tevékenységünk magába foglalta egy újszerű eszköz, a határon átnyúló foglalkoztatási célú területi akciótervek szakmai támogatását is.

Foglalkoztatási célú területi akciótervek (TAPE)

A Szlovákia-Magyarország INTERREG V-A program számos innovatív megoldást alkalmaz, részben a CESCİ részvételével megvalósult programozásnak köszönhetően. Így pl. egyedülálló módon két európai területi társulás (ETT) menedzseli a kisprojektalapot, a magyarországi székhelyű Ister-Granum ETT szlovák partnerként vesz részt egy infrastrukturális projektben, és az ETT-k képviselője megfigyelői státusszal részt vehet a Monitoring Bizottság ülésein is.

A határ menti foglalkoztatási mobilitás erősítése, valamint a gazdasági-társadalmi szempontból leszakadóban lévő határtérségek fejlesztése érdekében a program támogatást nyújt egy-egy térség integrált foglalkoztatási célú fejlesztéséhez is, akciótervek (TAPE-ek) keretében. Egy-egy akcióterv akár 7 foglalkoztatásfejlesztési projektet is tartalmazhat, amelyeknek a határ mindkét oldalán van lába, és ezek a projektek egy adott térség gazdasági-foglalkoztatási kihívásait komplex módon kezelik. 2019-ben a kilenc támogatásra kiválasztott TAPE közül 3 elindításához nyújtottunk segítséget: a Via Carpatia ETT, az Ister-Granum ETT, valamint az Ipoly-Táj Területfejlesztési Társulás által koordinált akciótervekhez. Közhasznú szolgáltatásként biztosítottunk konzultációs lehetőségeket, gondoztuk számos pályázat hiánypótlását (beleértve a szükséges háttérdokumentumok részbeni vagy teljes kidolgozását), az egyes TAPE-ek bemutatóinak előkészítését, a Via Carpatia ETT esetében a nyitó konferencián előadás megtartását.

Projektfejlesztési tevékenység

Pályázatok kidolgozása a magyar-szlovák INTERREG program kiírására

A magyar-szlovák program 2019-es kiírásához kapcsolódóan három pályázatot készítettünk el. Az Ipoly-Völgye ETT részére egy a térség demográfiai folyamataira adekvát választ adni képes, az idősek ellátását biztosító szolgáltatások határon átnyúló integrációját elősegítő pályázatot állítottunk össze, amely egyszerre segíti majd az egészségügyi ellátás és a konyhai szolgáltatások fejlesztését egy ritkán lakott, funkcióhiányos térségben.

A balassagyarmati Dr. Kenessey Albert Kórház a határon átnyúló együttműködésének fejlesztése érdekében az Állami Egészségügyi Ellátó Központtal (ÁEEK) és a nagykürtösi kórházzal (Szlovákia) partnerségben pályázott a magyarországi város irányában megfigyelhető mobilitáshoz kapcsolódó egészségügyi kihívások kezelésére.

Az Arrabona ETT pedig a korábbi Builcogreen pályázat folytatására nyújtott be pályázatot, a településüzemeltetési feladatok határon átnyúló fejlesztése érdekében.

Utóbbi két pályázatot közhasznú szolgáltatásként készítettük el.

A CESCİ szakmai programjához kapcsolódó projektfejlesztés

A külső szereplők részére készített pályázatokon kívül a CESCİ saját szakmai programjának megvalósítása céljával is szokott projekteket összeállítani. 2019-ben két ilyen beadványon dolgoztunk, partnereinkkel közösen.

Az áprilisban megalapított Kassai Platform szakmai programjának megvalósítása érdekében a Szlovák Külpolitikai Egyesület (SFPA) Kutató Központjával, az Európai Határrégiók Egyesületével (AEBR), a CESCİ Carpathiával és az ungvári IARDI Egyesülettel közösen pályáztunk a Black Sea Trust kiírására, a keleti partnerség országai közötti határon átnyúló bizalomépítést támogató projekttel.

Az osztrák-magyar határtérségben megfigyelhető nagyfokú munkaerő-áramlás és az egészségügyi kapacitások közötti összefüggések készítették a térség szakértőit az együttműködésre, amelyet egy projekt (Heal Now) keretében szeretnének módszeresen megalapozni. A pályázat összeállításában egyesületünk is részt vett, amely szakmai partnerként segítheti a megvalósítást, ha a projekt kiválasztásra kerül.

Projektfejlesztéshez kapcsolódó rendezvények

Dátum	Helyszín	Esemény
2019. május 14.	Bécs (AT)	Heal Now, projektfejlesztő meeting
2019. június 19.	Budapest	Az Ister-Granum ETT által koordinált akcióterv indító értekezlete az SZPI-ben
2019. július 2.	Budapest	A Via Carpatia ETT által koordinált akcióterv indító értekezlete az SZPI-ben
2019. július 3.	Budapest	Az Ipoly-Táj Területfejlesztési Társulás által koordinált akcióterv indító értekezlete az SZPI-ben
2019. július 9.	Sopron	Heal Now, projektfejlesztő meeting
2019. november 27.	Kassa (SK)	Előadás a Via Carpatia akciótervének nyitó konferenciáján

Előadás a Via Carpatia akciótervének nyitó konferenciáján (Fotó: Via Carpatia ETT)

Határon átnyúló INTÉZMÉNYFEJLESZTÉS

A határon átnyúló fejlesztések tartósságát az biztosíthatja, ha létezik valamiféle intézményi garancia az eredmények fenntarthatóságára vonatkozóan. Ezért a tervezési és projektfejlesztési munka mellett a CESCO aktívan vesz részt a határon átnyúló intézményi együttműködés alakításában is, ami elsősorban szakmai segítségnyújtást jelent ETT-k alapításához és működéséhez.

Európai területi társulások alapításának támogatása

Az Euro-Contrôle Route (ECR) ETT alapításának támogatása

Az ECR szakmai hálózat, amely brüsszeli székhellyel működik, még 2015-ben bízta meg a CESCO-t azzal, hogy szakmai támogatást nyújtson egy hálózati ETT alapításához. Az elmúlt évek során a folyamat rendkívül lassan haladt előre, mivel az együttműködés iránt összesen 14 tagállam közlekedési hatóságai jelezték érdeklődésüket, így 14 ország jogszabályaihoz kellett hozzáigazítani a holland székhellyel megalapítani tervezett társulás alapító dokumentumait.

2019 folyamán jutott el az alapítás a tagállami jóváhagyási szakaszig, ami elsősorban az érintett hatóságokkal történő egyeztetéseket eredményezett egyesületünk jogi szakértője számára (főként a lengyel, román, francia, ír és a magyar hatósággal folytak tárgyalások). Ezek alapján számos ponton módosítani kellett az alapszabály és az egyezmény szövegét. Emellett felajánlottuk a segítségünket a leendő magyar tag csatlakozási folyamatának támogatásához, de e téren végül kudarcot vallottunk.

Makroregionális szintű vízügyi ETT létrehozása

A magyar, szerb, szlovén, horvát, szerb és román regionális vízügyi hatóságok hosszú ideje folytatnak sikeres és szoros együttműködést. 2019-ben kezdeményezték egy ETT megalapítását, amelynek előkészítéséhez pályázati támogatást is nyertek. Éves találkozójukon, november 28-án Szegeden vitatták meg az új intézmény létrehozásának feltételeit, amelyen munkatársaink is jelen voltak. A projekt keretében elkészített alapító dokumentumokat véleményeztük is. Az ETT alapítási folyamata 2020-ban indulhat el.

Magyar határ menti ETT-k alapításának támogatása

Egyesületünk megkeresést kapott négy bodrogközi helyi önkormányzattól, amelyek egy ETT alapítását határozták el. Munkatársaink elkészítették az ehhez szükséges alapító dokumentumokat, és segítették a jóváhagyási folyamatot.

A Novohrad-Nógrád ETT ígéretes indulás után 2016-ra kritikus helyzetbe került, így megkezdődött a megszüntetési folyamata. Az alapítók ugyanakkor az első határon átnyúló, UNESCO-díjas geopark fejlesztéseinek menedzselésére továbbra is ezt az eszközt tartják a legalkalmasabbnak. Az érintettek számára szakmai konzultációs lehetőséget biztosítottunk az előző ETT megszüntetéséhez és egy újabb alapításához kapcsolódóan.

ETT-Program

ETT-műhelyek

A CESCO folyamatosan nyújt szakmai segítséget a már működő, magyar részvételű európai területi társulások számára. 2012-ben a tapasztalatcsere és hálózatosodás fórumaként hoztuk létre az évente 3-4 alkalommal megrendezésre kerülő ETT-műhelyt, amelynek szervezését 2018-ban a Külgazdasági és Külügyminisztérium átvállalta egyesületünkől. Bár a szervezési munka és a műhelyek finanszírozása már nem a CESCO feladata, aktívan veszünk részt az egyes műhelyek előkészítésében, és szakmai előadásokkal, konzultációk biztosításával továbbra is segítjük a szakmai munkát.

2019-ben három ilyen rendezvényre került sor. Márciusban Szentgotthárdon Benczi Melinda beszélt az ETT monitorról, júniusban Budapesten Hüse-Nyerges Enikő a jogi akadálymentesítésről, majd novemberben Hollókőn ugyancsak projektmenedzserünk mutatott be elérhető pályázati forrásokat a jelenlévők számára.

ETT-k eseti támogatása

2019-ben is számos alkalommal nyújtottunk egyedi kérésre szakmai támogatást a magyar részvételű ETT-knek. Az eseti kérések jelentős része jogi természetű. Így például szakmai háttéranyagot készítettünk a KKM részére az ETT-ken elvégzendő törvényességi ellenőrzések lefolytatásához; a jóváhagyó hatóságok KKM által szervezett budapesti éves találkozója előtt az ETT-k bejegyzésével kapcsolatos problémaelért állítottunk össze; előkészítettük az alapszabály-módosítást az RDV ETT számára; és jogi tanácsadónk a MURABA ETT éves közgyűlésén segítette a vitás és kérdéses ügyek elrendezését.

A szakmai támogatás ezenkívül kiterjed a magyarországi ETT-kről készített digitális térképek megrajzolására (2019-ben a tagságban bekövetkezett változások miatt a Pannon ETT és az Arrabona ETT kereste meg egyesületünket ezzel a kéréssel), valamint a kapacitásfejlesztést segítő beavatkozásokra (2019-ben az Ipoly-Völgye ETT-nél indult el ilyen folyamat a KKM ösztönzésére, és az EDUTUS Egyetem felé kezdeményeztük a határ menti fejlesztési szakreferens képzés újraindítását, amelyhez kapcsolódóan a szakmai program kialakításában is részt vettünk).

Több éve dolgozunk a magyar ETT-monitor létrehozásán, amely a magyar érintettségű európai területi társulásokra vonatkozó információkat fogja megosztani látványos formában magyarul és angolul. A portál elindításáig azonban 2019-ben se sikerült eljutnunk.

Intézményfejlesztési tevékenységeinket az ECR ETT alapítását leszámítva külön díjazás nélkül végezzük.

Az intézményfejlesztéshez kapcsolódó rendezvények

Dátum	Helyszín	Esemény
2019. március 21.	Szentgotthárd	A MURABA ETT közgyűlése
2019. március 28-29.	Szentgotthárd	ETT-műhely
2019. június 24.	Budapest	ETT-műhely
2019. július 15.	Budapest	Egyeztetés a Nemzeti Közlekedési Hatóságnál az ECR ETT-hez történő csatlakozásról
2019. szeptember 18.	Ludányhalászi	Szakmai műhely az Ipoly-Völgye ETT-nél
2019. november 6.	Budapest	Egyeztetés a Novohrad-Nógrád ETT képviselőivel
2019. november 28.	Szeged	Előadás és konzultáció a közép-európai vízügyi ETT kezdeményezőivel
2019. november 29.	Hollókő	ETT-műhely
2019. december 5.	Budapest	Egyeztetés a Novohrad-Nógrád ETT képviselőivel a KKM-ben

ETT-műhelyek 2019-ben

Határon átnyúló SZAKPOLITIKAI hozzájárulás

A CESCİ alapításától fogva komoly hangsúlyt fektet a határon átnyúló együttműködések érintő magyarországi és uniós szakpolitikai háttér alakításában történő részvételre. Ezen a téren a tevékenységünk rendkívül szerteágazó, és a helyi szinttől az uniósig terjed.

Részvétel az európai szakpolitika formálásában

Határon átnyúló beruházási és gazdaságfejlesztési projektek

Az Európai Beruházási Bank Európai Beruházási Tanácsadói Központja megbízásából a francia Mission Opérationnelle Transfrontalière-rel közösen készítettük el azt az átfogó elemzést, amely a nagyobb léptékű, valamint a több kisebb, de összefüggő határ menti projekt finanszírozási lehetőségeit vizsgálja. A tanulmány egyrészt közérthető módon bemutatja a határ menti együttműködések és fejlesztések sajátos feltételeit, és felhívja a figyelmet a már létező eszközökre. Másrészt egy legjobb gyakorlatokat bemutató gyűjtemény is tartalmaz, amely konkrét beruházási projekteken, valamint a regionális szinten alkalmazott megoldásokon keresztül nyújt ötleteket a megrendelő számára, hogy milyen irányban érdemes gondolkodni a határon átnyúló beruházások megvalósításakor. Végül 11 európai határ menti régió potenciális fejlesztéseit mutatja be és rendszerezi, és fogalmaz meg ezek alapján ajánlásokat az EIB számára a határ menti beruházások több forrásból (multi-fund jelleggel) történő finanszírozási konstrukcióira.

Egyesületünk aktívan vett részt a módszertan kidolgozásában, egy kiterjedt kérdőívészés és interjúzás eredményei alapján számos esettanulmányt készített, amelyek közül végül 5 került be a végső elemzésbe, amelynek szövegezésében is többen részt vettünk.

Jogi akadálymentesítés

Az utóbbi években aktívan kapcsolódtunk be a határ menti együttműködések és mobilitást nehezítő, még meglévő jogi és adminisztratív akadályok felszámolását célzó uniós kezdeményezésekbe. Így részt vettünk a luxemburgi uniós elnökség által létrehozott munkacsoport munkájában, amelynek eredményeként született meg az Európai Határ Menti Mechanizmusra vonatkozó rendelettervezet; illetve az Európai Bizottság által megvalósított *Cross-Border Review* című projektben, amelynek eredményeként jelent meg a *Növekedés és a kohézió erősítése az EU határ régióiban* című uniós Közlemény; és amelynek köszönhető a *B-Solutions* elnevezésű projekt elindítása, az AEBR koordinációjában. Utóbbi célja az, hogy a helyi szereplők bevonásával tárjon fel még létező jogi és adminisztratív akadályokat, és segítsen azok megszüntetésében, valamint a megszüntetés módjának népszerűsítésében. Egyesületünk figyelemmel kíséri a projekt eredményeit, és igyekszik bekapcsolódni a megvalósításba is. Ennek köszönhető, hogy értékelő szakértőként meghívást kaptunk arra a szűk fórumra, amelyet január végén Brüsszelben rendeztek, és amelyen a *B Solutions* projekt első felhívásának eredményeit dolgoztuk fel közösen. Az év folyamán a második felhívás keretében sikerült egy konkrét akadály feltárásában és elemzésében is közreműködnünk.

Részvétel a közép-európai szakpolitika formálásában

Jogi akadálymentesítés a Visegrádi Országok között

2018-ban a Nemzetközi Visegrádi Alap támogatásával indult el az a projektünk, amelynek célja, hogy a négy visegrádi ország közötti mobilitás előtti akadályok csökkentését egy állandó közös mechanizmus kialakításával támogassa. Az előző évben a mintaként tekintett Északi Miniszterek Tanácsa modelljét elemeztük és vetettük össze a visegrádi országok döntéshozatali eljárásaival. Az erről szóló tanulmányt január végén publikáltuk.

2019-ben állítottunk össze a fentiek alapján egy gyakorlati útmutatót, az *Információs és együttműködési kézikönyvet*. A dokumentum célja, hogy útmutatóként szolgáljon a kormánytisztviselők és döntéshozók számára egy esetleges visegrádi szintű jogi akadálymentési platform kialakítása és működtetése során. A platformtól azt várjuk, hogy csökken azoknak a jogi akadályoknak a száma, amelyek ma megnehezítik a határon átnyúló munkaerő- és tanulói mobilitást, az egészségügyi és szociális szolgáltatások nyújtását, a közlekedési kapcsolatokat fejlesztését stb.

A projekt záró konferenciájára Kassán került sor, június 20-án.

SECCo2 – Fiatalok a Duna Stratégia és az Adriai-Jón Stratégia határon átnyúló partnerségéért és kohéziójáért

A Duna Stratégiai Projektalap támogatásával valósítottuk meg a második SECCo projektünket (Sharing Expertise on Cross-Border Cooperation within the Danube Region), amelynek keretében egy digitális tudásplatformot és eszköztárat fejlesztettünk az AEBR-rel, a CESC Balkanssal és a Goriziai Nemzetközi Szociológiai Intézettel (ISIG) közösen azzal a céllal, hogy elősegítsük a két makrorégióban található határon átnyúló együttműködések partnerségét, tudáscseréjét, és a jövő generáció bevonását a határon átnyúló együttműködésekbe. A projektet 2018 decemberében zártuk volna, de egy hónappal meg kellett hosszabbítanunk, így az 2019. január végén zárult. Az év folyamán azonban számos további feladatunk volt még ehhez kapcsolódóan: rendszeresen frissítettük a létrehozott honlapot, be kellett mutatnunk a projekt eredményeit több nemzetközi rendezvényen, és össze kellett állítanunk egy összefoglalót, mivel a támogató alap a bukaresti éves fórumra megjelentetett egy kiadványt a támogatott kezdeményezésekről, projektünket is követendő példaként említve.

Tevékenységeink a Duna Régió Stratégia 10-es prioritási területén belül

A SECCo2 projektünk megvalósításának a kereteit az a munkaterv adta, amelyet a Duna Stratégia 10-es prioritási területének (PA10) irányító testülete hagyott jóvá 2012-ben. Az intézményi kapacitásfejlesztést és együttműködést célul kitűző prioritási terület munkájában a kezdetektől fogva aktívan veszünk részt.

2019-ben is bekapcsolódtunk a helyi szereplők platformjának (D-LAP) munkájába, jelen voltunk rendezvényein, és hozzászólást készítettünk a PA10-et érintő fókusszal a Duna Stratégia felülvizsgálat alatt álló akciótervéhez is. Javaslatainknak köszönhetően külön akcióként került bele az akciótervbe a határon átnyúló együttműködés.

Rendszeresen részt veszünk a KKM által koordinált magyarországi Duna Régió tárcaközi munkacsoport munkájában is.

A Keleti Partnerség támogatása

Közép-európai tevékenységeink harmadik irányát a Keleti Partnerség jelenti. E téren elsősorban a CESC Carpathia munkáját támogattuk eddig. 2019-ben újabb együttműködési fórumot hoztunk létre, a 2016-ban Kassán rendezett szeminárium szellemiségének megfelelően. Az április 3-án megalapított Kassai Platform hivatott összefogni a közép- és kelet-európai térség Keleti Partnerséggel és az EU Szomszédsági Politikájával foglalkozó szakembereit, akik hatékonyan tudják a jövőben befolyásolni a keleti határokat érintő uniós szakpolitikát. A platform vezetésére sikerült megnyernünk Alexander Dulebát, a Szlovák Külpolitikai Egyesület Kutató Központjának igazgatóját, az Eperjesi Egyetem tanárát, valamint Oleh Lushkát, az ungvári Europolis Fejlesztési Ügynökség vezetőjét. A platform első tevékenységéként hozzászólást és javaslatcsomagot juttatott el az EU Bővítési Bizottságára, a Keleti Partnerség folyamatban lévő reformja kapcsán. A partnerek egy pályázatot is összeállítottak, amelyet a Black Sea Trust nevű alaphoz nyújtottak be. A pályázat segítségével tervezik kibővíteni a platformban érdekelt szakértői kört, valamint megismertetni a kezdeményezést az Európai Unió központjában is.

Nemzetközi konferencia a Keleti Partnerség elindulásának 10. évfordulóján (Eperjes)

Részvétel a hazai szakpolitika formálásában

Jogi akadálymentesítés

A határ menti együttműködések érintő tevékenységünkön belül az elmúlt években egyre nagyobb szerepet játszik a meglévő jogi és adminisztratív akadályok feltárása, valamint olyan kezdeményezések megfogalmazása, amelyek ezeknek az akadályoknak a megszüntetését segíthetik. Az Igazságügyi Minisztérium támogatásával 2019-ben immár a negyedik projektet valósíthatjuk meg ebben a témában. Ez alkalommal három témával foglalkoztunk behatóan.

Egyrészt szakértői közreműködéssel készült egy átfogó tanulmány arra vonatkozóan, hogy miként lehetne megoldani a betegek határon átnyúló mobilitását. A projekt keretében 4 határ menti kórház helyzetének, valamint a rendelkezésre álló jogszabályi kereteknek az elemzése nyomán javaslat született olyan bilaterális megállapodások konkrét szövegére, amelyek lehetővé tennék a betegek határ menti mobilitását.

Másrészt újra foglalkoztunk a mentőautók határon átnyúló mozgásával. Ennek keretében a magyar és a környező uniós tagállamok mentőszolgálati számára megrendeztük a második szemináriumunkat, ahol meghívásunkra bemutatásra került az osztrák-cseh határon kialakított közös rendszer. A jelenlévők érdeklődését igyekeztünk kiszolgálni azzal is, hogy egy tanulmányutat is szerveztünk a térségbe, ahol a mentőszolgálati és minisztériumi szakemberek a gyakorlatban is megismerhették a rendszer működését. A kezdeményezésünknek köszönhető, hogy mind a magyar illetékes minisztérium, mind a hazai Országos Mentőszolgálat (OMSZ) érdeklődést mutat az együttműködés iránt, és az Emberi Erőforrások Minisztere az OMSZ főigazgatóját meg is bízta egy háttérkoncepció összeállításával a határon átnyúló mentés témakörében. Ehhez az általunk eddig elkészített tanulmányokat is felhasználják.

Harmadik témánk a határon átnyúló projektekhez kapcsolódó közbeszerzések kapcsán tapasztalt nehézségek számba vétele volt, valamint (szintén külső szakértő bevonásával) megoldási javaslatok megfogalmazása.

B Solutions projekt az Arrabona ETT térségében

Az Arrabona ETT sikeresen pályázott szakmai támogatásért az AEBR által kiírt második B Solutions felhíváson. Mivel a CESCi korábban már regisztrált szakértőként az AEBR adatbázisában, a döntéshozók minket kértek fel a kérdéses akadály vizsgálatára. A konkrét problémát az ETT által korábban megvalósított Builcogreen című projekt vetette fel, amelynek célja a településüzemeltetésben használt gépek, eszközök határon át történő megosztása volt. A B Solutions projekt keretében sikerült feltárnunk ezeknek a speciális gépeknek a határon át történő mozgatására és használatára vonatkozó magyar és szlovák jogszabályi hátteret, és javaslatot is tettünk a rendszer működését jelenleg nehezítő körülmények javítására.

Határon átnyúló akadálymentesítés a magyar-szerb határtérségben

Sikeresen vettünk részt a Homokhátságért Egyesület felhívásán, amelynek tárgya a magyar és a szerb jogszabályok vizsgálata a helyi termékek határon átnyúló kereskedelmére vonatkozóan. A tanulmány kidolgozását az év végén a CESCi Balkans bevonásával kezdtük meg.

A szakpolitikai hozzájáruláshoz kapcsolódó rendezvények

Dátum	Helyszín	Esemény
2019. január 31.	Brüsszel (BE)	B- Solutions szakértői meeting
2019. február 21-22.	Brno (CZ)	A V4-es jogi akadálymentesítési projekt partnerségi meetingje
2019. március 5-6.	Bécs (AT)	Részvétel az EUSDR Duna Helyi Szereplők Platformja (D-LAP) meetingjén
2019. április 3.	Kassa (SK)	A Kassai Platform alapító találkozója
2019. április 9.	Brüsszel (BE)	Részvétel a Régiók Bizottsága EGTC platformja által a kisprojekthalapok témájában rendezett fórumon
2019. június 7.	Luxemburg (LU)	Az EIB-s tanulmány eredményeinek bemutatása
2019. június 20.	Kassa (SK)	A V4-es jogi akadálymentesítési projekt záró konferenciája
2019. szeptember 30.	Budapest	A jogi akadálymentesítési projekt mentős szemináriuma
2019. november 5.	Bécs (AT)	Részvétel az EUSDR Duna Helyi Szereplők Platformja (D-LAP) meetingjén
2019. november 15.	Prága (CZ)	Részvétel a Többszintű kormányzás a Duna Régió funkcionális városi térségeiben című szemináriumon
2019. december 6.	Budapest	A Duna Stratégia tárcaközi munkacsoport ülése
2019. december 9-10.	St. Pölten (AT)	Tanulmányút az osztrák-cseh határtérségbe, a Jogi akadálymentesítés projekt keretében

Tanulmányút az osztrák-cseh határtérségbe, a Jogi akadálymentesítés projekt keretében

Határon átnyúló TUDÁSMEGOSZTÁS

Annak érdekében, hogy a helyi szereplők minél sikeresebbek legyenek a határ menti együttműködések alakításában, széles körű tájékoztatási, tudásmegosztási tevékenységet végzünk, amelynek során mi is igyekszünk minél többet tanulni.

Kapacitásfejlesztés

Az Európa Tanács Vezetői Akadémiája a magyar-ukrán határtérségben

Az Európa Tanács Jó Kormányzás Szakértői Központjával az elmúlt években gyümölcsöző együttműködést sikerült kialakítanunk. Ennek köszönhetően, az Európa Tanács és a Külgazdasági és Külügyminisztérium támogatásával, a Tisza ETT-vel partnerségben rendeztük meg az első magyar-ukrán helyi vezetői akadémiát, a határon átnyúló együttműködésekre fókuszálva. A három alkalomból álló képzési sorozatot európai szakértők bevonásával, a kárpátaljai Makkosjánosiban, valamint Kisvárdán rendeztük meg. A képzés a helyi kormányzás erősítésétől indulva vezetett végig a résztvevőket a határon átnyúló önkormányzati együttműködések kialakításának feltételrendszeréig. A szervezési feladatokon kívül összeállítottunk egy forrástérképet is az ukrán polgármesterek számára. A záró rendezvényen 15 helyi települési vezető és szakértő vehette át az oklevelét.

Az AEBR éves konferenciája és 3. határon átnyúló képzése

Az Európai Határrégiók Egyesülete 2019. évi közgyűlését és éves konferenciáját október végén Drezdában tartotta. A rendezvényhez kapcsolódóan került sor a harmadik határon átnyúló képzésre (Cross-Border School) is. Egyesületünk képviselőjében Benczi Melinda tervező-elemző tartott előadást a konferencián a CESCİ által kidolgozott tervezési módszertanról, majd az iskola résztvevőit vonta be egy nagy sikert arató, saját maga fejlesztette tervezési játékba. A sikerre való tekintettel felmerült, hogy a játékot egy projekt segítségével tovább is fejlesztenénk, nemzetközi együttműködésben.

Az AEBR éves konferenciáján

Tájékoztatás, ismeretátadás

A Nagyváradi Folyamat szakmai szemináriuma Debrecenben

A Nagyváradi Metropoliszrégióval és a Francia-Magyar Kezdeményezések Egyesületével közösen 2012-ben útjára indított, a magyar-román szakmai kapcsolatok erősítését célul kitűző rendezvénysorozatunk első alkalommal került Debrecenben megrendezésre. A jelenlévőket Papp László, Debrecen polgármestere, Pascale Andréani francia, valamint Marius Gabriel Lazurca román nagykövete köszöntötte. A fő előadónk ezúttal Dominique Lorrette volt, a francia Grand Est Régió határ menti együttműködési szakértője, aki a francia-német megbékélési folyamat és közös fejlesztési munka példáját felhívva fogalmazott meg lehetséges együttműködési megoldásokat a jelenlévő határ menti megyei és városi vezetők és szakértők számára. A korábbi évektől eltérően nem konferencia, hanem műhely jellegű találkozó érzékelhetően eredményesebb volt, és a résztvevők aktivitása jó előjel a következő hasonló rendezvény előtt.

ESPON CPS webinárium

Az ESPON Határon átnyúló közszolgáltatások (CPS) című projektjének zárásaként az INOVA nevű belga tanácsadó cég három online szemináriumot szervezett a projekt eredményeinek megosztása, a helyi szereplők tájékoztatása és a helyi tapasztalatok összegyűjtése érdekében. A közép-európai webinárium társzervezésére a CESCİ-t kérték fel, amelyre november 12-én került sor. A mi feladatunk volt a meghívottak körének beazonosítása, az érdekeltek meghívása és előzetes felkészítése, illetve egy rövid ismertetőt is tartottunk a Jogi akadálymentesítés kezdeményezéséről. A webináriumnak 20 résztvevője volt a régióból.

Önkormányzati tájékoztató rendezvények a magyar-szerb határ mentén

A Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat évek óta nagy sikerrel rendez meg a polgármesterek fórumát, amelyen a helyi vezetők ismereteit igyekeznek bővíteni számos, a településmenedzsmentet érintő témában. 2019-ben egyesületünk is meghívást kapott, hogy adjunk tájékoztatást a készülő magyar-szerb INTERREG IPA programról, felkészítve a polgármestereket a program várható prioritási területeire.

A kecskeméti rendezvény adta az ötletet a szomszédos Csongrád Megyei Önkormányzatnak, hogy hasonló fórummal segítse a településvezetők munkáját, amelyre szintén meghívást kaptunk, ugyanezzel a témával.

Közlekedésfejlesztés Magyarországon – 21. konferencia

A Magyar Mérnöki Kamara Közlekedési tagozata két évtizede rendezi meg minden tavasszal a korábban „Ütügyi Napok” név alatt futó konferenciáját, mindig interdiszciplináris alapon. Tavaly erre ismét meghívást kapott a CESCİ is, a közlekedésfejlesztés távlati hatásait vizsgáló szekcióban. Főtitkárunk a közlekedésnek a térszemléletünkre gyakorolt hatásairól tartott előadást.

Tájékoztató előadások az ETT eszközről

Munkatársaink rendszeresen tartanak előadásokat különböző szakmai rendezvényeken az ETT-ről, annak szabályozási környezetéről, felhasználási módjairól. 2019-ben a magyar-osztrák határ mentén két alkalommal is sor került ilyen tájékoztató megtartására.

A ConnReg (Connecting Regions) című projekt soproni záró konferenciáján a szervezők felkérésére munkatársaink ismertették az ETT intézményével kapcsolatos tudnivalókat. A Smart Pannonia című projekt szakértői fórumán pedig az ETT eszközének közlekedési célú felhasználási lehetőségeiről beszéltünk.

Az Európa Tanács Vezetői Akadémiája (Forrás: Tisza ETT)

A tudásmegosztáshoz kapcsolódó rendezvények

Dátum	Helyszín	Esemény
2019. május 15.	Siófok	Előadás a Közlekedésfejlesztés Magyarországon című konferencián
2019. június 18.	Sopron	Előadás a ConnReg projekt záró konferenciáján
2019. július 10-12.	Makosjánosi (UA)	Az Európa Tanács Vezetői Akadémiája (első képzési alkalom)
2019. augusztus 28-30.	Kisvárd	Az Európa Tanács Vezetői Akadémiája (második képzési alkalom)
2019. szeptember 10-12..	Makosjánosi (UA)	Az Európa Tanács Vezetői Akadémiája (harmadik képzési alkalom)
2019. október 3-4.	Salgótarján	Előadás a XIII. Határok nélküli partnerség konferencián
2019. október 23-24.	Drezda (DE)	Az AEBR éves konferenciája és határ menti képzése, a CESCİ tervezési játékának bemutatása
2019. november 12.	Budapest	ESPOŃ CPS webinárium
2019. november 14.	Kecskemét	Előadás a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat által szervezett polgármesteri fórumon,
2019. november 27.	Debrecen	A Nagyváradi folyamat éves rendezvénye
2019. december 10.	Sopron	Előadás a Smart Pannonia projekt szakértői fórumán
2019. december 11.	Szeged	Előadás a Csongrád Megyei Önkormányzat által szervezett polgármesteri fórumon

Az AEBR éves konferenciáján és határ menti képzésén

Előadás a ConnReg projekt záró konferenciáján

CESCI

Határon Átnyúló Kezdeményezések Közép-európai Segítő Szolgálata
Central European Service for Cross-Border Initiatives

Székhely:

1067 Budapest, Teréz krt. 13.

Levélcím:

1406 Budapest, Pf. 7

Iroda:

1137 Budapest, Újpesti rkp. 5.

Központi telefonszám:

+36/1-32-12345

Központi emailcím:

cesci@cesci-net.eu

Web:

www.cesci-net.eu

Facebook:

<https://www.facebook.com/cescibudapest/>

Skype:

[cesci-net.eu](https://www.skype.com/name/cesci-net.eu)

**A kiadvány a Külgazdasági és Külügyminisztérium
támogatásával jelent meg.**